

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. VI.

Broj 38.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA na četiri godine iznosi za domaće pretplatnike K 170, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo K 225. Na po i na cijelu godinu razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 filira. Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

U Samoboru
17. rujna 1911.

OGLASE prima uprava, a plaća se za poštini redak u redakcionom dijelu 30 Bl. u oglašnom 10 Bl. Za oglaš, koji se više puta uvrćuje, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplačena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Stetni uplivi raštrkanog posjeda:

Dioba posjeda, koja je pred 20 godina u najvećem cvatu bila, uzrokom je svim današnjim gospodarskim nevoljama. Uslijed diobe raštrkan je posjed pojedinca tako, da se mnogima ne isplaćuje udaljene komade zemljišta obradivati.

Dođuše postoji u nas zakon o komasaciji, no od veće česti se ovaj ne provodi na onim mjestima, gdje bi to baš nužno bilo.

Uzroci toga imaju se tražiti u našim socijalnim i kulturnim prilikama, te si narod niti tamo ne zna pomoći, gdje bi mu to dobro došlo.

Napose ističem, da raštrkanost posjeda baš najviše maloposjednici osjećaju, i to zato, što se narod sve više radi zaostale naobrazbe svadja, tuži i razdražuje, a osim toga ne može svoj posjed onako obraditi, kao što bi ga obradio, da mu nije posjed raštrkan.

Uporedo sa diobom raste i cijena posjeda, no nesa.no tamo, gdje imade dobrih zemljišta, već i tamo gdje imade zemljišta zadnjeg razreda. Na taj način dolazi posjed u ruke maloposjednika, ali i time uporedo raste i sve više zaduženost naroda, jer se ovakovi posjedi kupuju na otplatu sa 8 posto kamata.

Uvažiti li se da zemljišna renta nosi najviše 4 posto od one vrijednosti koje bi u normalnim prilikama odgovarale vrijednosti zemljišta, to je više nego jasno, da seljak nije kadar iz kupljenog zemljišta izvaditi kamate i otplatu, već mora u dobrim okolnostima najmanje 50 posto za kamate i otplatu dati iz svog posjeda. Na taj način rasira se i ono što je prije kupa posjedovao.

U najgorem slučaju ako i uspije pojedincima svladati kamate i otplatu, to još uvijek nije dovoljno sa narodno gospodarskog gledišta, jer nije dovoljno da narod ostaje na onom što je imao, već treba sa stečenom privredom naprijed koracati.

Baš radi toga bit će zadaća naše legislative, da ovo važno pitanje agrarne politike u toliko povoljno riješi, da stvorizakon, da se za zemljišta na otplatu ne mogu uzeti veći kamati, negoli kupljeni objekt uz intenzivno obradivanje nositi može.

U protivnom slučaju, kako gore rekoh, mora se seljak zadužiti i životariti, tako da je dovoljna jedna loša godina kao sada, koja ga sili, da se zaduži i da ga uništi, a držim, da je to žalosno gospodarstvo, gdje jedna loša godina može uništiti pojedinca. Ova godina otjerat će mnoge i mnoge iz domovine, jer do nove žetve ne će biti dovoljno krme niti žita, a živjeti se mora.

U našim obilnijim mjestima mogu se spomenuti štetal uplivi tako brojevno dokazati. Najsiromašniji su ljudi baš u onim krajevima, gdje je narod najviše rascijepan.

Ne uračunajući šume imade općina Cerje 700 jutara kulturnog tla sa 3500 parcela, Rude 500 jutara sa 3800 parcela, Slanidol 1250 jutara sa blizu 4000 parcela, Rakovica 1300 jutara sa blizu 4000 parcela, Otruševac imade 600 jutara sa 2800 parcela, Podvrh imade 400 jutara sa 1700 parcela, Noršič selo 1600 jutara sa 3400 parcela, Domaslovec 2200 jutara sa 2800 parcela, Ktokočevac 1500 jutara sa 2200 parcela, Šipački brijeg imade 320 jutara sa 650 parcela, Samobor imade 2000 jutara sa 4100 parcela.

Ako si ove brojeve malo predočimo vidjet ćemo, da je najveće siromaštvo na brdinama i da je tamo najveći procenat razdijeljenih posjeda.

Iz pomenutih brojeva dađe se proračunati, koliko otpada na jednu parcelu zemljišta i tu ćemo opaziti, da je upravo nemoguće na ovako malenim parcelama uspješno gospodariti. Cim se više posjed dijeli, gube se podesne forme parcela, udaljuje se posjed od gospodarskog središta, rastu troškovi obradivanja, troši se više vremena i rada, a time ujedno onemogućuje se nadgledavanje posjeda.

(Slijedi).

Domaće vijesti.

Zemaljska pripomoć općini. Kr. zem. vlada, odjel za unutrašnje poslove doznachila je općini trga Samobora 1000 K za uređenje kolodvorske ceste i željezničkin puteva u Ania perivoju, Stražniku i t. d.

Pregledba ljekarnice. U petak je prispio u Samobor zamjenik županijskog fizika Dr. Valjavec, koji je pregledao ovdašnju ljekarnicu, te je zapisnički konstatovao, da ova ljekarnica može kao uzorna i svim odgovarajućim propisima služiti.

Osim toga je u pratnji dra Krnica pregledao uze, prostoriije škola kao i ostale zdravstvene uredbe.

Imenovanje. Gosp. Adolfo Potočki, dosada kapelan samoborski, imenovan je vjeroučiteljem pučkih škola u Daruvaru.

Promjene u svećenstvu. Mladomnik g. Ivan Stančić namjellen je za kapelana u Samobor.

Promjene u srednjoškolskom učiteljstvu. Miroslav Simončić, kandidat srednjoškolskog učiteljstva, postavljen je namjesnim učiteljem na realci u Vukovaru. Novi srednjoškolski nastavnik sin je načelnika podvrške općine g. Josipa Simončića.

Dr. Fr. Šušter (Ljubljana).

Naše Julije.

U Šmidhenovom gaju čitam Gunduličeva „Osmana“ i se divim poljskoj Krunostavi i turskoj Sokolici, sličim junačkim djevojkama, koje se tuče sa Turcima i Slavima . . .

Nedaleko od mene sjedi nekoliko Hrvatice te se — uz koji hrvatski interes — zahviliju njemački sa kadetima, valjda njemačkim ili mađarskim.

Pa da ja u ovakvoj situaciji se bih mislio upće na naše Julije, koje su toliko „ratovale“ sa brcima naših Vrasa i Prešernai

Sjedeći ovdje ispod crkvice Sv. Ane obavijam misli na Vrasov „Jančić list“, koji me se prikaza kao list zapada — valjda tamo gdje nad Starom Gradom, koji re onda poča raspadati, uvidjevši prošlost svega svjetskog . . .

Medjutim, dragi Samoborci, to su Vam poznate stvari — to lijepo se pobratimilo i činom sa saponima i Vrasove Julije-Ljubice i Staroga Grada. Zato idem Vama danas pripovijedati nešto o drugoj jednoj Juliji slavenskoj, o Prešernovoj Juliji.

Čudnovata li stotaja! Vras i vršnjak i pobratim njegov, vanredni slovenski liricar

France Prešeren (1800—1849) oba opjevahu Juliju, nezudjenicu svoju.

Prešernova Julija zvala se je Julija Primic, kći bogata ljubljanskog trgovca, koja se kasnije udala za pl. Schrackenstuela, pol. Slavoljka u Novom Mjestu (Dolenjska Krasjaha); ovdje i umre. Prešeren toliko da je izlaka s njom općio, a ni njegovo ime se u njezinoj kući nije puno spominjalo; ta ona je bio advokatski koncipijent, razglabani „freigeist“ i ljubljanski „brokar“ (pisanica), a ona bogata djevojka te ugledne kuće!

Na ova je Julija misliti kod nekih najdivnijih pjesama Prešernovih, napose kod „Sonetnoga vijenca“, koji je posebnim akrostihom („Primicevoj Juliji“) izričito posvećen njoj. U ovom sonetnom vijencu, kojemu nema para na cijelom slavenskom gaju u sličnim vremenima, opjeva Prešeren i ljubav spram Julije i ljubav spram domovine svojim u činu onog romantičnog doba, baš kao i Vras u „Djalabijama“. Nekako idealizovan je lik Julije u najvećoj pjesmi Prešernovoj u „Kratki pri Savici“ (1836), gdje napokon Bogomila, ostavivši i poganskiju vjeru i odrekavši se ljubavi zemlje, svoga drugoga Crotomira uvede u kršćanstvo, ijeboći ga vječnom srećom „onaj groba.“ — Je li, nije li to tako kao na koncu „Djalabija“?

A propoz, sad nijesam više u Šmidhenovu gaju, već u jednom hotelu; baš su Hrvatice nešto — naivna djeca ih odavaju — naručile njemački . . .

To me sjeća prozaičke strane Prešernove Julije, koja je bila prema Prešernovu stihu „nemčki govorit umetna“ te je poput malone sviju „illyriens hochherziger Tochter“ prezirala narodnu književnost, dakle i narodni jestvenik . . .

Ne bi bilo lijepo, ako bi ovaj svoj prikas za „Samoborski list“ zaključio ovim prostim prozaičkim peckanjem. Hvala Bogu, da imam sa sobom i „Vilu Slovinsku“ Jurja Barakovića (1613) te mogu prije nego odlazim „Vrasovim Putem“, patetički deklamovati:

„Sramni smo možebit jazikom svojime ter volimo govorit svaki čas tujime, a ja ću mojine govorit ljudem avim“.

Dosti, nevjerne Julije, sad ću prema Starom Gradu, o kojem kaže moj otamgodnji, dakle ishreni sinčić Milivoj: „Ako bi Samobor ne imel Staroga Grada, bi na pol ne bi tako lep“.

Učiteljska vijest. Kandidat pučkog učiteljstva Branko Borovečki postavljen je namjesnim učiteljem u Mirnovcu.

Šmidhenov spomenik. Nedavno je postavljen spomenik Vrazovoj Ljubici. Svota za nj sabrala se u kratko vrijeme, spomenik odmah naručio, i tako će sada grob Vrazovog pjesničkog idejala biti dolično označen. Sada bi valjalo pomisliti, da se podigne što prije i spomenik Šmidhenu, za koji se već sabiralo nekoliko godina. No u posljednje doba sasvim su prestali pricati prilozima. Nije tome uzrok, što se možda ne bi polagala važnost na spomenik ovog zaslužnog muža, već se to ima odhiti na razna druga sabiranja i potrebe, koje se međutim došle na red. A bit će uzrok i u tome, što se još danas ne zna, šta se misli podići statua u Anin-perivoju ili gdje drugdje, ili ploča poput one Livadićeve na trgovišnoj zgradi. S time bi valjalo biti na čistu, i mi smo na ovo već u nekoliko navrata upozorili. Trebalo bi da se konstituiraju odmah ad hoc, u koji bi u prvom redu ušli oni građani, koji su potakli prvi ideju za podignuće spomenika ovom našem zaslužnom načelniku. Već je i održan jedan sastanak u tu svrhu, ali dalje od njega nije došlo. Dajući akciju bi moglo potaći i Društvo za poljepšanje, odnosno njegov odhod, koji bi sa prije pomenutim građanima najprije nešto konkretno imao da zaključiti. Jer, ako se zaključiti da se postavi spomen-ploča (a ovo bi bilo zgodno, da Šmidhenov lik uredi zgradu općine, u kojoj je načelnikovao), onda je sabrana svota potpuno dostatna da se plaketa naruči i ova pietetna namisao, ostvari. Ako se rak to ne će, onda je na odboru, da promisli, što bi valjalo učiniti, da se namakne daleko veća svota i da pokaze put, koji bi vodio do sigurnog uspjeha.

Mi smo već izrekli svoje mnijenje, da bi uz Livadića načelnika Samobora i velikog lirca pristajao lik načelnika Šmidhena i vele zaslužnog našeg čovjeka. Ako odbor ovu misao prihvati, onda nema zapreka, da prijedje odmah na djelo. Svako daljnje čekanje je u tom slučaju suvišno.

Za društvo za poljepšanje sabrano je u sabirnoj kutiji Hotela Pansion K 713.

Promet na samoborskoj željeznici. U svibanju ove godine unšio je na voznom pristojbama 11.456 K, lane u istom mjesecu 12.281 K. Od 1. siječnja do 31. svibnja 1910 iznosio je prihod 43.80 K, a u istom razdoblju vremena u ovoj godini 49.126 K. Kako se vidi, promet je bio lanjske godine za svibanj povoljniji negoli ove godine u istom mjesecu. No to je izuzetak. U pravilu rastu znatno svote prihoda na željeznici kako za pojedine mjesece, tako i za cijele godine prema predviđanjima.

Škola u Mirnovcu. U novoosnovanoj školi u Mirnovcu — pristo je postavljen učitelj — započela je redovna obuka u petak. Polazajnika ima ova škola 111. Ta su djeca dosada polazila pučku školu općine Podvrh u Samoboru, čime je ova potonja znatno odužena.

Sjutra se počinje škola u Lugu.

Samobor bez veterinara. Ako ikada, a to sada, kadno se je slinavka i šapa raširila čitavim kotarom, nužno bi bilo da imamo i kotaru veterinara, koji bi mogao što intenzivnije nadgledati tečaj kod goveda bolesti i priskočiti odmah u pomoć u slučaju potrebe. Blago je okuženo pred nekoliko dana, pak to još većma iziskuje, da imamo veterinara u sjedištu kotara. Prijašnji veterinar već je odavna na svom novom mjestu službovanja, a novog nikako za dočekati. Molimo više oblasti, da se obazru na ove potrebe našega kotara, te da nam pošalju veterinara.

Više gospodara.

Hrv. pjev. društva „Jeki“ pristupio je kao član utemeljitelj g. Oj. Franceković st. Gosp. Franceković pozvao se uvijek kao veliki prijatelj i dobročinitelj „Jeki“, te je i ovim činom pružio ovome društvu ponovni okaz svoje simpatije. „Jeka“ mu srdačno ahvaljuje.

Za „stari grad“ darovali su gg. kanonik zagrebački dr. Josip Lang 10 K, ravnatelj Milan Lang 10 K, gosp. županijski školski nadzornik Josip Kirin 5 K, g. Mijo Blažinić, nosjednik u Zagrebu, 5 K. Odja. Petrić iz Oraza 2 K, g. Marcel pl. Frigan veleposjednik 2 K.

Gg. darovateljima srdačna hvala! Klub Šišmiš.

Pozor! Primamo iz Okića B. D. Marije ove retnke:

Do'are nam glasovi, osobito iz sela susjednih kotara, da obilaze oko neki ljudi predstavljajući se kao „ropovdolski stradalnici“, te u to ime mole za potporu. To bi mogli po svoj prilici biti krivi „stradalnici ropovdolski“. Kako bi bilo vrijedno, da se daruju ovi laži — stradalnici — kad bi ih čovjek prepoznao — to svaki zna. No neka bude recimo i pravi, ali i ove ne treba novcem darovati, jer nemaju dozvole, da sakupljaju milodare. Upozorujemo dakle na to slavno ončinstvo, te molimo da ovakove jedne i druge — pogotovu kad nemaju, da se čim iskažu, te da se zapriječe moguće nepodopštine — jednostavno otpravi. Koji žele, da stradalnike daruju, što ih i mi molimo, neka svoje darove šalju samo ili na župan. oblast u Zagreb ili kot. oblasti u Jaski ili župni ured B. D. Marija Pod Okićem (p. Jaska). Jer tek ti imadu dozvolu sakupljati. Toliko znanja i ravnanja radi javlja u ime odbora za sakupljanje milodara

Ivan Stanković, kapelan.

Podružnica hrvatskog kršćanskog radničkog saveza u Samoboru priređuje danas dne 17. rujna 1911. u gostioni Mije Noršića „veselu berbu“. Dobrovoljni prinosi primaju se sa zahvalnošću. Čist prihod namijenjen je za bolesničku blagajnicu. Početak točno u 3 sata poslije podne. Ulaz besplatan. U slučaju nepovoljnog vremena odgadjaju se zrhava na buduću nedjelju.

Drvoječni ogojni prijedlozi za zemlj. zajednice ovoga kotara kao i trgovište Samobor za godinu 1912. dogotovljeni su, te su odaslani županijskom upravnom odboru na odobrenje.

Na adresu trg. načelnika. Iz građanstva primamo ovu tužbu: Već od 10. o. m. j, dakle od prošle nedjelje nijesu po Samoboru upaljene svjetiljke, te vlada potpuna tmina. Jednog našeg sugrađanina neki večer skoro pogaziše kola u Šmidhenovoj ulici (između kuće g. Francekovića i stručne škole). I to se dogodilo u 8 sati uveče, jer u tami nije vidio niti njega kočijaša, a niti kola nije bilo zamjetiti, te im se dotični gospodin mogao tek po šumu ugibati. Ako ikada, a to je sada najpreče da se pale svjetiljke, gdje ljudi pospremaju svoju ljetinu i velik broj kola uslijed toga prolazi ulicama. Čini se, da se užigac lampi osvrće na mjesecinu, a ne zna, ili ne uvažuje da mjesec izlazi svake večeri kasnije. Srednja je vrlo lijepa i potrebna stvar, ali mora biti ha mjestu. Ako se hoće na svjetiljkama štediti, neka se radije odredi ranije ugašavanje lampi.

Protest protiv vodovoda. Više žitelja iz sela Rude, Braslovje, Cerje, Manje Vasi, Kotari, te sela Končice i Tiaki (upr. opć. Sv. Martin) podnijelo je predstavku zem. vladi, u kojoj mole da vlada uputi samoborsko zastupstvo na drugo vrelo, te da se za vodovod ne upotrijebi vrelo u Braslovju. Svoju predstavku obrazlažu rečeni žitelji time, da vodovod iz Braslovja prijeti njihovim gospodarskim interesima a napose mlinarima, koji da već sada imaju premalo vode za mljavu.

Kako saznajemo, vlada je ovaj utok smjesta riješila i to tako da je uputila potpisane protesta, neka svoje prigovore iznesu onda, kad će se održavati vodopravna rasprava.

Sastanak vinogradara i krčmara. U srijedu uveče sastao se oveli broj posjednika vinograda i krčmara u trg. vijećnici gdje je tajnik gostioničarskog saveza tama-

žio način i važnost vođenja očevidnika, koji je propisan novim zakonom o zabrani patvorenja vina, te u promet stavljenih patvorenih vina.

Umjetno okuživanje goveda. Naredbom zem. vlade od 6. kolovoza 1911., određeno je na prijedlog posebne enquete da se imadu goveda umjetno okuživati. Čim slinavka i šapa bukne u području jedne upravne općine kod goveda pošasnim načinom t. j. čim se pojavi u jednom mjestu općine u trim raznim kućama, dvorištima, stajama ili majurima, ili ako se bolest pojavi u jednom mjestu istodobno na 20 glava goveda imade oblast prve molbe odmah u cijelom području dotične upravne općine provesti umjetno okuživanje goveda ma i prisilnim načinom.

Ako se pak ista bolest pojavi pošasnim načinom u dvjema upravnim općinama jednog kotara, valja isto tako odmah provesti umjetno okuživanje u području cijelog dotičnog kotara.

U jednom i drugom slučaju izuzeta je od umjetnog okuženja samo sisajuća telad.

Ovako glasi ova naredba u cijelosti.

Uslijed pojavivše se slinavke i šapa i u našem mjestu prispjeli su u ponedjeljak u Samobor žup. veterinar dodijeljen vladi, Franjo Minguzzi, te kot. veterinar dodijeljen županiji Pavao Jambrešić, koji su po Samoboru proveli umjetno okuženje goveda.

U mjestu je poslije ove okužbe zabrinulo mnogog, šta će biti, ako će u jedan mah čitav Samobor ostati bez mlijeka i to kroz 8—14 dana. No stvar se glede uživanja mlijeka sastoji u tome: Mlijeko bolesne krave smije se samo dobro prokuhano uživati. Ne smije se uživati, kad se na njemu pojave promjene: Mlijeko naime postane vodeno, sluzavo i žučkasto kroz par dana. Tada ga ne smiju uživati ni ljudi, niti se smije dati životinjama.

Da naši posjednici blaga budu upućeni u narav ove govedje bolesti, donosimo ovdje još ove informacije:

Znakovi bolesti slinavke i šapa jesu u glavnom sljedeći:

Goveda prestanu jesti i preživati; budu turobna. Iz gubice počima curiti gusta slina. Na gubici, osobito na gornjoj čeljusti a i na jeziku pojave se mjehuri u veličini lješnjaka do veličine oraha. Ovi mjehuri puknu, pa zaostane rana nepravilnoga oblika. Rana poslije zacijeli, tako da se ne opažaju više nikakovi tragovi. Čim mjehuri puknu počima blago jesti, što se redovito već 3 dana nakon oboljenja događa. Gdjejoja goveda počnu šepati. Između papaka pojave se mjehurčići, a poslije ranice. Oboljenje na papcima redovito je teže naravi, jer se događa da papci otpadnu, pa treba po više mjeseci dok novi narastu. Od oboljenja na gubici goveda već nakon 8 dana ozdrave.

Kod svinja pojavija se redovito bolest na papcima, pa svinje ne mogu hodati, već se klečeći povlače. Od ove bolesti nema crkavice. Može se dogoditi da koje sisajuće tele pogine.

No zato se ne smije telcima dati stati bolesnu kravu, već treba kravu dojiti i telcima davati prokuhano mlijeko pit; ili još bolje, ono dva-tri dana može se tele prehraniti napojem. Zamutiti u mlačnu vodu brašna, a isto i telcima po koje sirovijaje podati.

Gubicu oboljelih goveda dobro je ispirati sa 3 postotnom rastopinom creolina (koji se može u svakoj ljekarni dobiti). Ta se rastopina načini tako, da se čitoga kreolina za 1 srednju veliku žlicu rastopi u pol lit. vode. Sa ovakovom rastopinom ispiraju se i papci. Ako imade među papcima velikih rana dobro je zasipavati ih sa prašinom od modre galice.

Dodati nam je, da se kreolin dobija u ljekarnici 100 gr 70 fil. Sobarom na muzeje bolesnih krava, treba znati da ne valja na to musti, jer se time može samo kuživo zaostavijati u staji.

Prijava pučkih ustaša. Oni vojnički izvježhani pučko ustaški obveznici, koji su u zajedničkoj vojsci, bojuom pomorstvu, domobranstvu, u doknadnoj pričuvu ili oružništvu služili, nadalje takovi vojnički izvježhani, koji su providieni pučko-ustaškom posvetnicom (ružičaste boje) dužni su osobno pridoći ili se pismeno prijaviti u Samoboru kod trg. poglavarstva i to oni iz općine Samobor, Sv. Nedjelje i Stupnik 17. listopada, a iz opć. Podvrh i Sv. Martin dne 16. listopada.

Za pismenu prijavu može se kod svakoga opć. poglavarstva besplatno dobiti Prijavni list, glede čijega ispunjenja, te inoga rukovanja daje razjašnjenje općinsko poglavarstvo kao i sama uputa sadržana na prijavnom listu.

Na osobnu prijavu valja donijeti pučko ustašku knjižnicu, a u pomanjkanju takove vojničke, ili domobranske iskaznice, svjedodžbu o istupu itd., a k pismenoj prijavi (prijavnom listu) valja priložiti pučko ustašku iskaznu knjižicu.

Ovdje obitavajući pučki ustaši, koji su završajni u austrijskoj polj. dužni su također prijaviti se jednakim načinom.

Pučko ustaška momčad može za putovanje u prijavnu postaju i natrag uz predočenje svoje pučko ustaške iskazne knjižice upotrijebiti željeznicu po vojničkom cjeniku.

Neopravdani propust prijave kaznit će se novčanom globom do 200 kruna, odnosno zatvorom.

Utopila se starica. Magda Hraševac u Rudama, starica od 70 godina, udaljila se iz kuće u noći, te se pod mlinom utopila u Gradni. Ne zna se, da li se htjela utopiti ili je nesrećom pala u vodu, i ondje naša smrt. Kako ukućani pripovjedaју, pokojna Magda, nije bila uvijek kod zdrave pameti, pa je možda i ovaj čin izvršila u momentanom poremećenju uma. Utopljenicu je pregledao kot. liječnik Dr. Krnić i budući da nije bilo nikakve sumnje, da je po srijedi neki zločin, dao ju je pokopati na tamošnjem groblju.

Šumski požar. U šumi Klokočev ca onkraj Gornjeg Lipovca pojavila se vatra, koja je zauzela dosta velike dimenzije. Oblasiti i narod dao se na gašenje te je uspješno juče požar ugašiti. Misli se, da su požar prouzročili pastiri.

Tučnjava sa krvavim posljedicama. U Maloj Gorici, opć. Sv. Martin povadili su se u nedjelju noću seljaci Ferdo Mikek, Izidor Nagji, Ivan Simec i Josip Vlačićek u krčmi Vinka Mikeka. Kad su izašli poslije iz krčme, nastavili su svadju, koja se domala izrodila u otvorenu tučnjavu. U toj tučnjavi udario je Ferdo Mikek Josipa Vlačićeka tri puta po glavi kolcem, kojeg je izvukao iz obližnjeg plota, dok ga je Izidor Nagji luno kolcem po ruci. Ista dvojica zlostavila su i Ivana Simeca, te su mu zadali lakše ozljede. Vlačićek je prošao mnogo gore, jer mu je razbijena luhanja i prolomljene obje kosti lijeve podiaktice. Malo je nade, da će on ove rane proboljeti. Povodom prijave oružničke postaje u Obrežu, izašlo je u ponedjeljak na lice mjesta sudsko-liječničko povjerenstvo, koje je gornje konstatovalo. Nagji i Mikek uhiceni su i otpremljeni u uze sudbenog stola u Zagrebu.

Umrli u Samoboru od 10. do 17. rujna:

Janko Zorman, dijete kolara, 3 tjedna, Rambergova ulica br. 42., od prirodjene slabice

Sv. Nedjelje, pak Stupnika, Ježdovca, Velike i Male Rakovice te Kladja.

Narod je svakako došao do neke svote novaca, a u ovim teškim vremenima dolazi svaki filir dobro. Rakija od ovih šljivica će se peći na općinskom zemljištu nedaleko klančice. Svakomu, tko je prodao ovaj tvrtki šljive, dozvoljeno je, da si dodje po šljivovac, koji se, kako je poznato, rabi kao izdašna hrana za svinje.

Ljetovišni i ljetni gosti.

od 12. do 25. kolovoza.

Čaić Koloman, pristav bos. herc. zem. željez., sa suprugom, Sarajevo. — Dragojlović St., bankovni činovnik, Brod na Savi. — Fučko Gizela, Zagreb. — Franz Miroslav vitez, c. k. general major, Graz. — Kraljević Teodor pl., dekan i župnik, Požega. — Kuntarić Makso, k. gimnazijalni profesor, Požega. — Konana Milan, trgovac, Dol. Zelina. — Krenais Tomo, porezni nadzornik, Bihać. — Kohn Jakob, trgovac, Brod na Savi. — Nikolantić Ante, upravitelj, sa obitelji, Zagreb. — Sova Dragica, supruga kr. sudb. vijećnika sa kćerkom, Zagreb. — Springsfeld Marija pl., udova kapetana, Zagreb. — Wagner Lujza, posebnica, Zagreb.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Oproštaj.

Svim onim p. n. znancima i prijateljima, s kojima se nijesam mogao osobno oprostiti na odlasku iz Samobora, čimj to ovim putem, te kličem svima srdačni S Bogom.

U Samoboru, dne 11. rujna 1911.

Adolfo Potočki,
vjeroučitelj.

Poglavarstvo slob. i kr. pov. trgovišta Samobor.
Broj. 2923—1911.

U Samoboru, dne 12. rujna 1911.
Predmet: Zakon o vinu—važnije ustanove.

OGLAS.

Po § 13 zak. čl. XLVII.—1908. o zabrani patvorenja vina i stavljanja u promet patvorenog vina. — ima se u svim onim pivnicama, prešnicama, prostorijama za vrijenje ili u drugim prostorijama, koje služe za pravljenje, manipulaciju, uskladištenje i stavljanje u promet mošta, vina, vina od voća, šampanjca ili pjenušca, izložiti (izvjesiti) stalno na vidljivom mjestu „OGLAS“, koji sadržaje važnije ustanove spomenutoga zakona odnoseće se na dozvoljene i nedozvoljene načine pravljenja i manipulaciju, te na uskladištenje i stavljanje u promet dotičnih vina.

Oni, koji nemaju veći vinograd od 4 katastralna jutra i ako ne prave vino od koma (čigir), te se ne bave kupoprodajom mošta, masulja, grožđa, ili droždja opredijeljenog za pravljenje vina, niti točenjem — dotično prodajom vina na malo, nisu obvezani izložiti ovaj oglas.

Takav oglas je u mjesecu veljači po ovim poglavarstvu dostavljen bio svakomu krčmaru i gostioničaru, a za ostale vinogradare bio je izvješten na običajnim mjestima za oglas.

U koliko taj oglas nisu dotičnici do sada na opredijeljeno mjestu izvjesili, pozivaju se da to odmah učine. — Takav oglas dobiva se besplatno kod trgovišnog poglavarstva.

Podjedno se upozoruju oni vinogradari, koji prodavaju dio svoga godišnjega priroda nadmašujućega kućnu potrebu; nadalje oni, koji se bave kupoprodajom vina, mošta, masulja (kijuka), za pravljenje vina opredijeljenog grožđa ili droždja, ili se bave sa točenjem vina, odnosno prodajom vina na malo, da su po § 14. uvodno spomenutoga zakona dužni voditi očevidnik (arke) vrhu priroda vina, kojega imaju na skladištu u svojim pivnicama ili drugim prostorijama odnosno vrhu nabavljenoga, kao i u promet stavljenoga vina ili mošta.

U tom se očevidniku ima od stavke do stavke naznačiti boja dotičnog vina ili

mošta, pobliza oznaka kakvoće, mjesto i vrijeme nabave, odnosno otpreme, te u slučaju prodaje naveliko (od 50 lit. dalje) i ime i obitavalište prodavača odnosno kupca.

Sa vođenjem ovoga očevidnika imalo se je najkašnje sa 1. ožujka 1911. otpočeti, te se to ima odmah učiniti, u koliko nije do sada učinjeno.

Načelnik:
Levičar

Bilježnik:
Čop.

Dražba.

Aktivne tražbine stečajnine Mavre Herlingera u Samoboru u iznosu od 206 K 17 fil protj 52 stranke prodat će se kod kotarskoga suda u Samoboru dne 30. rujna 1911. u 10 sati do podne najboljem nudocu uz gotov novac, te će se dostalcu predati upisna knjiga i popis dužnika.

Dražbovatelje poziva najuljudnije

Upravitelj stečajnine:

Dr. Stevo pl. Orešković.

OBJAVA.

Čast mi je n. n. općinstvu Samobora i okolice javiti, da ću u Rambergovoj ulici kb. 5 l. kat otvoriti

Krojačku radionu

za gospodje i gospodu po najnovijoj modi.

Kroz desetogodišnje boravljenje u Parizu, radeći u prvim radionicama, nadam se, da ću cijenjenim mušterijama uz umjerene cijene u svakom pogledu potpuno udovoljiti.

Sa veleštovanjem

Mijo Fresl.

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Novo i krasno uređjene sobe s električnom rasvjetom. Elegantna restauracija. Izvršna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluga. Cijene umjerene.

M. Plija, svratištar

Vatroslav Ivanščak

stolar za gradnju i pokućstvo
Samobor, Jurjevaka ulica broj 5.

preporučuje al. općinstvu svoju radionicu, u kojoj izrađuje svakovrsno pokućstvo solidno i uz najumjerenije cijene. Isto imadem na skladištu uvijek svake vrste gotovih mrtvačkih klesova iz tvrdog i mekanog drveta te tapetiranih u raznim bojama.

Preporučujući se al. općinstvu za cijenjene narudžbe bilježim s veleštovanjem

VATROSLAV IVANŠČAK,
stolar.

K poboljšanju općih prilika bez sumnje će mnogo doprinjeti „Medjunarodna pripomoćna zadruga“

„BALKAN“

Ovo je jedina zadruga koja i bez liječničke pregledbe prima sve zdrave osobe, a u dobi od 15 do 80 godina, što ne prima niti jedno osiguravajuće društvo na svijetu.

Držimo da nam je dužnost upozoriti na našu zadrugu, koja je na narodno-gospodarstvenom temelju osnovana, pa je sa svojim neznatnim uplatama pristupačna i najširim slojevima.

Zadruga „Balkan“ dijeli se u kola, u kojima imade po 400 (u starijim kolima od 60 do 80 god.) odnosno 500 (u mlađim kolima od 15 do 60 god.) zadržara. Kada jedan zadržar nekoga kola umre plaćaju ostali zadržari iz toga kola za njega odnosu u posmrtninu, kako to određuju §§ 8. i 9. zadr. pravila. Potpunu visinu upisane svote, bez ikakvih odbitaka isplaćuje zadruga već nakon 6 mjeseci članstva. Posmrtnina se isplaćuje poslije ovog roka i u slučaju samoubojstva i bez razlike da li je kolo u koje je član upisan popunjeno ili ne. Osim toga podjeljuje zadruga svojim osiromašnijim članovima nakon jednogodišnjeg članstva znatne novčane potpore.

Koliko prednosti pruža zadruga „Balkan“ može se najbolje vidjeti iz toga, što je zadruga svojim zadržarima do konca studenoga pr. g. isplatila preko 400.000 K (četiri stotine hiljada kruna) posmrtnina i potpora, te iz sljedeće tabele upisanih pristojbi i uplata:

1. za upis osobe u dobi od 15—40 g. plaća se 12 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
  2. za upis osobe u dobi od 41—60 g. plaća se 13 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
  3. za upis osobe u dobi od 61—80 g. plaća se 21 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
  4. za upis osobe u dobi od 61—80 g. plaća se 32 K sa pravom na posmrtninu od 2000 K.
- Kasnije plaća se samo godišnja članarina od 4 K, te maleni posmrtni prinosi koji kod sub 1. spomenute upisnine iznose 2 K.

Sjedište zadruge „Balkan“ jest u Zagrebu (poslovnica: Gundulićeva ulica 29), a podružnica se nalazi u Sarajevu (poslovnica: Ferhadija ulica 55) Zadruga je protokolirana po velesl. kr. sudh. stolu u Zagrebu pod br. 2141 gr. R. 1908. 483 i koncesionirana po c. kr. zajedničkom ministarstvu financija u Beču pod br. 10392 B. H. 1908., te stoji pod kontrolom visokog trgovačkog suda u Zagrebu kao i u Sarajevu i osim toga pod nadzorom vis. zem. vlade u Sarajevu. Sve daljnje upute podjeljuje odmah ravnateljstvo.

„Medjunarodna pripomoćna zadruga“
„BALKAN“

Gundulićeva 29. ZAGREB. Gundulićeva 29.
Telefon br. 323 Podružnica: Sarajevo.
Brzojavni naslov: „Balkan“ Zagreb.

Pozdrav iz Samobora

Spomen na Samobor (Souvenir)
Bengalske kahlje i žigle.
Lampioni i ščitri iz papira.
Slovenske igrate karte iz Ljubljane.

Novo! **ALBUM** Novo!

samoborskih razglednica, vrlo ukusno izradjen, sa 10 slika, cijena 20 fillira, te pojedine samoborske razglednice, kao i umjetničke, razni vidici, ruže, ljubovne. č. stike, djeca itd. -- dobiju se najjeftinije u papirnici S. Seka, Trg Leop Salvatora.

Riunione Adriatica di Sicurtà (Jadransko osiguravajuće društvo) u Trstu.

Utemeljeno godine 1838.

Dionička glavnica K 10,000,000. Pričuva K 143,000,000.

Od godine 1838. isplaćeno odšteta K 605,000,000.

Ovo ugledno i vanredno kulantno društvo preuzima uz najpovoljnije uvjete:

osiguranja proti požaru,
osiguranja proti provalnoj kradji,
te osiguranja na ljudski život
u najrazličitijim kombinacijama.

Pobliže upute i razjašnjenja daje: g. Mirko Klešić, ljekarnik, i zastupnik za Samobor i okolice kao i generalno zastupstvo u Zagrebu.

Opće poznata Osječka MARIJINA MAST

rači se najučinkovitije protiv pluća,
malarije za održavanje lica, za
njegu ruku itd.

Cijene jesu:
1 veliki lončić . . . . . K 1.—
1 mali lončić . . . . . K —70

Sale se poverćem i to
najmanje 2 velika ili 3 mala lonč.

Ljekarna Majci Božej pomozi.
Ivana Gvozdovića,
OSJEK I., Slavonija.
U Samoboru se dobiva u ljekar-
nici „KLEŠIĆA“.

Kupujte
ZA
Kaselj
promuklost, sluzavost,
katar i kašalj hripavac
KAISER-OVE
prane karamele
sa tri amerike
5900 svjedoštvi od ljekalnika
i privatn. potvrđuju
sigurni uspjeh.
Omet 20 i 40 ml., svežanj 60 l.
Dobivati se kod
MIRKA KLEŠIĆA
Ljekarnika u Samoboru.

Trgovina M. Škarek

preporučuje

načinije francusko ulje bez mirisa, banatsko brašno, fine pršene i sirove kave, čaja, groždica, badema, kao i svu ostalu specerajsku robu, nadalje svoje veliko skladište limenog, emailovanoga i drvenog

kubinskog posudja
uz vrlo umjerene cijene.

U ljetnoj vrućini

naizjednom se pokazuju razne svinjske bolesti. Proti tim bolestima je

SKROFIN

veoma uspješno dezinfekcijsko sredstvo od prokulanene vrijednosti, koje ubija sve bolesti, koje se sa hranom unalaju svinjama u izludac, te ih tako čuva da ne obole. Dobiva se samo u ljekarni:

M. Klešića u Samoboru.

Prirodno ljekovito vrelo gorske vode

STERNOV

prema poredbenoj analizi najbolje od svih gorskih voda. Svagdje za dobiti.

„Hrvatska Sloga“

udruga za posmrtnu pripomoć
sa ograničenim jamstvom
u **BJELOVARU.**

Ovo je najsolidnija domaća udruga, čije ravnateljstvo sastoji od samih domaćih i odličnih građana bjelovarskih. Ona osigurava svakoga potpunog zdrava čovjeka bez liječničke pregledbe i bez razlike spola od 18. do 65. godine života. Za osiguratelnu svotu od 2000 K plaća se minimalna godišnja članarina od 5 K, te za smrtni slučajeva kola, u kome se osigurani nalazi, 5 K. Upisnina iznosi u kolu osiguranika u dobi od 18—45 godina 10 K, a od 45—65 godina 12 K. Svako kolo broji 500 članova.

Pobliže upute daje g. Janko Komper, povjerenik „HRVATSKE SLOGE“ za kotar Samobor.

Uspješno se oglašuje u
„Samoborskom listu“

Dječak za tiskarski posao
prima S. Sek Samobor.

DUNAV osjegurajuće društvo u BEČU

(Društvena jamčevna imovina 42 milijuna kruna)

osjegurava uz najpovoljnije uvjete

život, proti vatri, proti provalnoj kradji, tući te
staklo i transport.

Glavno zastupstvo za Samobor i okolice imade g. Gjuro Frančević ml.